

VOL. VI.

Chicago, Ill., Utarninkas, Liepos-July 29 d., 1919

Price 2c

No. 178.

15-ka žmonių užmušta riaušese Chicagoje

Rasinės riaušės tebesitęsia

Šaukiama kariuomenė

Apie 500 žmonių sužeista

15 ŽMONIŲ UŽMUŠTA RASINĖS RIAUŠĖS CHICAGOJE.

Baltieji užpildinėja ir skerdžia negrus. Policija nebesuvaldo riaušininkų ir pašaukia kariuomenę.

CHICAGOJE. — Nedėlios vakare prasidėjusios paežerį rasinės riaušės netik neapsistojo, bet dar labiau išsiplėtė ir pavirto visuotinėmis ir didžiausiomis riaušėmis Chicagoje.

Kaip tik pasklido žinia apie riaušes paežerį, tuojaus prasidėjo užpildinėjimai ant negrų veik visame mieste. Vakar ryte baltieji užpuolėėjusius ir gyvulių skerdyklas dirbtu negrus. Paskui užpildinėjimai tęsėsi visą dieną. Net dirbtuvėse ir ten buvo negrai užpildinėjami. Iš niekurių dirbtuvių, ypač tolimesnių nuo negrų apgyventų vietų, negrai bijojo grįžti namo ir prašė policijos, kad ji parvežtų juos savo vežimuose. Negrų apgyventose vietose baltieji rinkosi didžiausiais būriais ir nušė kiekvieną užmatytą negrą. Nesaugu negrams buvo ir gatvėkariais važinėti, nes ir ten užpildinėjo ant jų.

Bet didžiausios riaušės ištiko vakar vakare prie State ir 35 gatvių. Ten jau visą dieną rinkosi daugybė baltųjų ir laukė patogios valandos užpuolimui. Kada pradėjo temti, prasidėjo ir užpuolimas. (Negrai, kurie irgi išdalies yra apsiginklavę, atėjo pagalbon užpuoliesiems. Prasidėjo didžiausios muštinės ir skerdynės, kurių nė policija nebegali suvaldyti, nors išaukta viso miesto atliekamieji policistai.

Sakoma, kad ginkluoti negrai bandė užpulti senąjį 8-to pulko arsenalą, prie 35 gatvės ir Forrest Ave., kad paėmus ten esančius ginklus. Arsenalą saugojo apie 50 policistų ir jie atmušė ataką.

Apskaitoma, kad užmušta viso rasinės riaušės apie 15-ka žmonių, jų tarpe keletas baltųjų. Labai daug kaip negrų, taip ir baltųjų subadyta peiliais ir sužeista šūviais. Kiek žmonių sužeista, dabar negalima ir apskaityti, nes kas valandą skaičius sužeistųjų nuolat didėja. Kadangi riaušės prieš negrus tęsiasi visą naktį, tad ir skaičius užmuštųjų dabar galbut yra didesnis. Apskaitoma yra, kad skaičius lengviau ar sunkiau sužeistų riaušėse siekia apie 500 žmonių.

Pas negrus irgi yra nemažai karštągalvių, kurie neretai duoda priežastį riaušėms. Kaip kad baltieji užpildinėja negrus kur tik juos pamato ir tikisi įveikti, taip tuo pačiu atsımoka ir negrai. Jie irgi pamatę kur jaunam negrui važinėjant mašiną ar būrelį baltųjų ir jei tikisi juos įveikti, tuojaus irgi už baltųjų linijos ir užtai bal-

užpuola. Tokiu būdu jie jau užmušė keletą baltųjų žmonių. O tokie užpildinėjimai netik nemažina riaušę, bet dar jas didina.

Kada policija nebe pajėgė suvaldyti riaušininkų, mayoras Thompson nusprendė, kad policijai tas yra virš jos jėgų ir jis kreipėsi prie gubernatoriaus Lowdeno, kad tasis prisiųstų į miestą miliciją. Lowdenas perdavė reikalavimą generaliam adjutantui Dickson, kuris tuoj pradėjo tam dalykui mobilizuoti kaerivius. Viso galbut bus šaukta Chicago 4,000 milicionierių, kurie šandie ir patrušuos visas riaušų apimtas gatves. Kareiviai bus gerai apginkluoti geriausiais šautuvais ir kulkasvaidžiais ir jiems bus išduota užtekčiai amunicijos.

Kalbama, kad policijai yra išduotas slapas paliepimas, kad kilius riaušėms ir priešus reikalauj pavaruoti ginklus, niekad nešauti ir baltuosius, bet šaudyti tik negrus.

Rasinės riaušės jau nuo senai grumojosi Chicagoje. Maži užpuolimai per kiek laiko atsitikdavo šen ir ten, bet vis jie dar nepavirto į visuotines, kokias šandie dabar yra. Riaušės jau tada pradėjo grumoti, kada gyvulių skerdyklas ir didžiosios kompanijos pradėjo gabenties negrus iš pietinių valstijų, kaip streik lauzius ir pigius darbininkus. Riaušų pavoju pašalino ir karės pabaigą padidėję užtarbiai ir kada nebuvo jaučiama bedarbės.

Bet su pavasariu tas pavojus atsinaujino. Privažiavus daug negrų, jiems nebeužteko esančių jų distriktuose butų ir pradėjo veržties ir baltųjų apgyventus distriktus. Tam pasipriešino baltieji ir pradėjo vartoti dinamitą ir bombas sprogdinimui išduotų negrams namų.

Prisiartinus vasarai negrai pradėjo dideliame skaičiuje lankyties į Washington parką ir tada ir prasidėjo užpildinėjimai ant negrų. Vieną naktį du negrai liko sunkiai sumušti, kitą naktį irgi buvo užpulti negrai, bet tuosyk policija įstengė suvaldyti užpuolikus ir užpildinėjimai daugiau nebeatsikartodavo.

Riaušų pradžia.

Užvakar riaušės vėl atsinaujino. Jos prasidėjo paežerį, kur, kaip sako baltieji, du negrai atėjo į reikalavę, kad jiems būtų leista maudyties kartu su baltaisiais ir kada jiems neleistai, tai jie pagrūmoję, kad atsiaves daugiau negrų ir visus baltuosius išvaikys iš maudytių. Negrai gi pasakoja, kad vienam jaunam negrui važinėjant mašiną ar būrelį baltųjų ir jei tikisi juos įveikti, tuojaus irgi už baltųjų linijos ir užtai bal-

tieji užpuolė ant jo. Jie pradėjo mušti ir kitus negrus, kurie atėjo jam pagalbon. Tas gi negras prigėrė. Prigėręs ir kitas negras. Prigėręs ir vienas baltasis vaikinai, kuriam pataikytas akmeniu. Kelios besimaudančios baltosios merginos taipgi likos užgautos akmenimis.

Tuoju pribuvo daugiau negrų ir prasidėjo visuotinės muštinės. Niekurie negrai buvo apsiginklavę.

Greit žinia apie muštynes pasklido po visą paežerį ir visur prasidėjo muštinės. Jos greit persimetė ir ant gatvių. Vienas baltasis žmogus liko mirtinai pašautas kada iškišė galvą pelangą kad pažinrėjus į muštynes gatvėje. Pribuvusi policija tas muštynes kėk apstabdė, bet jos nuolatos kildavo vis kitose vietose.

Apie vidurnaktį muštynės vėl atsikartojė pakraščiuose negrų apgyventų vietų, bet policija jas sustabdė. Vienok vakare ir naktį daug žmonių liko sunkiai sužeista ir keliolika areštuota. Keletas policistų irgi tapo sužeista.

Riaušės didėja.

Ant rytojaus, t. y. pamedėly, riaušės pasidarė jau abelonomis. Visur vaikščiojo būriai baltųjų žmonių ir užpildinėjo ant negrų. Negrai apie gyvulių skerdyklas negalėjo nė pasirodyti.

Visur prie gatvėkarių linijų stovėjo būriai baltųjų ir tik laukė atvažiuojančių ir darbą negrų, kad juos tuoj užpuolus. Rinkosi didžiausius būrius baltųjų ir negrų gyvenamųjų vietų pakraščiuose ir net negrų apgyventuose vietose ir tik tykojo bene kur pamatys negrus. Ir vos tik gaveda užmatys kur negrą, kaip žmonės visai persimaino. Jų veidai persimaino, akys sužibeda nedora šviesa, rankos ir net visas kunas pradeda virpėti ir visa ką gaveda gali ištarti, tai "Muškite negrus." Ji puola si prie negrų ir muša, spardo juos, ar bado peiliais.

Pas negrus irgi tas pats. Kaip vaikomas žvėrys, jis užmatys kur baltąjį žmogų, puola ant jo, muša, bado peiliais ar net šauda juos. Taip dieną prie 36 ir State gatvių tapo užmušta baltas skalbyklos savininkas, kuris tenai išgyveno virš 20 metų, o jo moteris ir duktė liko sumuštos. Netoli tos vietos liko nušautas vaisyų pardavinėtojas (pedliorius), baltas.

Tarp sumuštųjų, kaip baltųjų, taip ir negrų, yra taip smarkiai sumušti ir sužeisti, kad niekurie jų galbut mirs. Užpuolikai nedarė skirtumo tarp moterų ir vyrų. Visi lygiai užpildinėti ir mušta, neaplenkiant net ir vaikų. Tarp sumuštųjų yra Central Manufacturing District Bank kasierius Frank L. Webb, kurį negrai užpuolė važiuojant gatvėkariu prie 35 ir Wabash Ave. gatvių.

Policija nebesuvaldo.

Negrų tvirtovė buvo 35 ir State gatvės. Čia buvo sutrauktos jų visos svarbiosios spėkos. Ginkluoti negrai dabojo ir kitas gatves, kad atėję baltieji nepadarytų užpuolimo. Baltieji irgi ginklavosi, ruošėsi. Pašaukta visi atliekami policistai, bet ir jie nebegalėjo suvaldyti miras, ypač kad ir jie, ar tai savo noru, ar paliepti "iš augščiau", daugiausia rūpinosi netiek snabdytumu riaušų, kiek apgyni-

mu baltųjų. Mayoras matydamas, kad viena policija nebesuvaldys riaušų, atsikreipė prie gubernatoriaus, kad tasis duotų kareivių ir gen. adjutantas Dickson, kuris dabar randasi Chicagoje, tuojaus pradėjo mobilizuoti miliciją. Bet milicija negalėjo spėti susimobilizuoti, kad neprileidus didžiųjų muštynių, kokios ištiko vakar vakare prie 35 ir State gatvių. Nėgi jas galėjo sustabdyti policija. Čia apsiginklavę šautuvais ir revolveriais baltieji užpuolė negrus ir pradėjo juos skersti. Negrai gi puolėsi prie arsenalo, apie kurį jau dieną tapo pastatyta didelė sargyba. Visi policijos rezervai tapo pasiųsti prie arsenalo, kad apgintų negrų užpultus policistus, taip kad muštynių vietai nebeliko policistų. Pasiųsta 50 policistų iš miesto, bet ir jie sustabdyti muštynių neįstengė, taip kad muštynės, jei jau ne visuotinės, tai atskirais būriais, tęsėsi veik visą naktį.

Kariuomenė pribuvo. Šandie tikimasi apstabdyti riaušes, nes pribuvo keletas tukstančių gerai apsiginklavusių kareivių, kurie turi užtekčiai amunicijos ir net kulkasvaidžių. Jie apims dabojojamą gatvių visose riaušų palietose gatvėse ir tikimasi, kad riaušės kilei to turės apstototi. Jei riaušininkai kartais bandytų pasipriešinti ir kariuomenei, tai esą nebus gailės pavaruoti ginklus.

Niekurių linijų gatvėkariai nevažinėja negrų apgyventose vietose.

RADO 14 DEGTINĖS VARYTOJŲ.

ELGIN, Ill., liepos 28. — Šandie federaliai agentai padarė kratas 14 namuose ir kiekviena namuose rado degtinės varamui prietaisų. 22 žmonės areštuoti, taipgi paimta nemažai namie darytos degtinės.

2 UŽMUŠTI GATVĖKARIŲ SUSIDURIME.

MINNEAPOLIS, Minn., liepos 28. — Šandie du žmonės liko užmušti, 3 sunkiai sužeisti ir 13 lengviau sužeista, kad susidūrė du gatvėkariai.

HAYWOOD PALIUOSUOTAS.

LEAVENWORTH, Kans., liepos 28. — Pagalios William D. Haywood, IWW sekretorius, tapo paliuosuotas iš kalėjimo užsistačius kauciją. Haywood mano tuojaus pradėti važinėti po šalį su prkalbomis.

PASOVĖ 3 ŽMONES.

WATERLOO, Ia., liepos 28. — Anton Boelkes šjryt nušovė savo uošvį Sam Bloom, paskui nuėjo į jo namus ir pašovė uošvę ir savo pačią.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. July 29, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917.

200,000 ANGLIJOS ANGLIAKASIŲ ATSIŠAKO UZBAIGTI STREIKĄ.

LONDONAS, liepos 28. — Visi angliakasiai Derbyshire distrikte, kurie susitiekavo perėitą savaitę, šandie iš priežasties susitaikymo tarp angliakasių federacijos ir valdžios, sugrįžo į darbą.

Tečiaus 200,000 angliakasių Yorkshire distrikte vis dar tebestreikuoja.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. July 29, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917.

LENKAI UŽĖMĖ KUO NE VIŠĄ GALICIJĄ.

Suėmė 6,500 ukrainiečių į 6 dienas.

COPENHAGEN, liepos 28. — Lenkijos presos biuras paskelbė vakar, kad besiveržiantiems Galicijoj lenkams pavyko užimti taip greitai visą Galiciją iki Zbruch upės, jog ukrainiečiai neturėjo laiko išsitraukti su naikinti tiltus ir geležinkelius. Lenkai pasak (šio išskelbimo, suėmė 6,500 belaisvių, ir 41 kanuolę, taipgi daug amunicijos ir geležinkelinių vagonų, tarp liepos 11 ir liepos 17 dienų.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. July 29, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917.

JAPONIJA ATIDUOSIANTI SANTŪGA CHINIJAI.

WASHINGTON, liepos 28. — Japonijos ambasados charge d'affaires Katsuji Debuchi pasakė šandie, kad Japonija ištrauks kareivius iš Santungo ir atiduos Chinijai persamdytą teritoriją Kiau Chau.

Debuchi pripažino, kad jis kalba be instrukcijų nuo savo valdžios.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. July 29, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917.

AMERIKA ĮPASKOLINO VOKIETIJAI \$100,000,000

LONDONAS, liepos 28. — Iš Berlino pranešama, kad Martin Nordegg, atstovaujantis Berlino Deutsche Bank, gavo iš Amerikos \$100,000,000 paskolą. Sakoma, kad 10 nuos paskolos bus depozituota užrubežniais bondais Vokietijos bankų kreditui.

VENGRAI SUMUŠTI.

VIENNA, liepos 27. — Pasak čia gautų žinių, rumunai atmetė sumišime Vengrijos sovietų kareivius skersai upę Theiss ites Szolnok ir kitose vietose.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. July 29, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917.

Bolševikai prisipažįsta pasitraukimą.

LONDONAS, liepos 28. — Bevielinis iš Maskvos praneša, kad "delei priešų spaudimo," bolševikai pasitraukė palei Archangelsko geležinkelį ir savo senasias vietas.

Šandie sustreikuos gatvėkarių darbininkai

Vėl užpuole Crane Co. streikierius

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. July 29, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917.

PRANAŠAUJA AUSTRIJOS NUSIBANKRUTIJĄ

VIENNA, liepos 28. — Laikraščiai ir finansiniai rateliai smarkiai protestuoja prieš finansinius skirsnius iteiktuose Austrijai taikos sąlygose. Jie cina tiek toli, kad pranašauja, jog Austrija nusibankrutys už kelių savaitių, jei finansinės sąlygos nebus pakeistos.

Pinigių vertė ant tiek nupuolė, kad kronas vertas vos 2½ Tokio nupigimo dar niekad nebuvo istorijoje.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. July 29, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917.

PARDAVĖJAI VAŽIUOJA VOKIETIJĄ.

COBLENZ, liepos 27. — Armijos kvatiera vakar davė leidimą penkiems Amerikos prekybiniams keliautojams važiuoti per Coblenz tiltą biznio reikalais į Vokietijos gilumą.

Proga atnaujinti prekybinių ryšių tarp Suv. Valstijų ir Vokietijos tuo tapo galutinai suleikta, leidžiant Amerikos firmoms varžyties su Europos įstaigomis Vokietijos marketuose.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. July 29, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917.

Wilsonas pradėjo pasikalbėjimus su demokratais.

WASHINGTON, liepos 28. — Prezidentas Wilsonas šandie pradėjo svarstymą taikos sutarties su demokratais senatoriais. Tolimesnės konferencijos su republikonais senatoriais, kurių apie tuzinas jau apsilankė Baltajame Name, tapo kokiam laikui atidėtos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. July 29, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917.

Italijos ambasadorius Amerikoje bus atšauktas.

RYMAS, liepos 28. — Popolo Romano vakar paskelbė, kad Italijos ambasadorius Suv. Valstijose, grafas V. Macchi di Cellare, neužilgo bus atšauktas.

IR BARZDASKUČIAI KELIA KAINAS.

CHICAGO. — Nuo rugpjūčio kainos už plaukų kirpimą bus 50c. Tai delei darbininkų reikalavimo pakelti algas priežastis. Nuo dabar darbininkai gaus \$23 į savaitę ir pusę jo pajamų virš \$35. Barzdaskutyklos nedėliomis, apart vidurmesčio, bus uždarytos.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. July 29, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917.

CHICAGO. — Vėl padaryta užpuolimas ant Crane Co. streikierių užpuolimas. Kaip ir pirmiau, taip ir vakar užpuolimas padarytas Kedzie Ave. gatvėkarių, tarpe 44 ir 45 gatvių. Užpuolimas, matyt, buvo padarytas, kada streikieriai bandė prikalbinti streiklaužius mesti darbą dirbtuvėje, kur darbininkai kovoja už pagerinimą savo buvio. Tame užpuolime vienas žmogus užmuštas, 1 pašautas ir keli žmonės sumušti.

Užmuštu yra lenkas Wojciek Wojdro, 4244 S. Richmond Ave.

Pašautas William Gritsuk, 4149 S. Albany Ave. Taip jau sulaužyta ranka vienam policistui

ORAS.

Giedra ir šilta šandie ir ryto. Saulė teka 5:39 v., leidžiasi 8:13 v.

GATVEKARIŲ DARBININKAI NUTARĖ STREIKUOTI.

Streiką nutarta pradėti šjryt 4 valandą.

CHICAGO. — Kaip skelbiama, vakar vakare triukšmingame susirinkime gatvėkarių darbininkai nutarė atmesti kompanijų pasiūlymus ir pradėti streiką šjryt ketvirtą valandą.

Anksčiau diena gatvėkarių kompanijos pasiūlė savo darbininkams, kurie dabar uždriba 48c. į val. pakelti mokesį iki 65c., o visiems kitiems pakelti mokesį po 17c. į valandą, 8 val. darbo dieną su pusantros mokesies už viršlaikį. 60 nuoš. važinėjimui bus užbaigti į 8 valandas, o likusieji į 14 val. Beveik tokie pat pasiūlymai buvo paduoti ir elevatorių darbininkams.

Unijų viršininkai tikėjosi, kad darbininkai priims pasiūlymus, bet darbininkai nepaklausė savo vadovų patarimų ir nutarė streikuoti už pilnus reikalavimus. Gal kompanijos paskutinė valanda, kad išvengus byndys duotų naujus pasiūlymus, ypač kad net valstijos gubernatoriai deda visas pastangas, kad neprileidus streiko.

Manoma, kad kompanijoms sutikus ant tiek pakelti algą savo darbininkams, jos tuoj pareikalaus pakelti mokesį už važinėjimą. Gatvėkarių kompanija reikalaujanti 7c. o elevatorių kompanija 8c. Ir artimi public utilities komisijai žmonės sako, kad tas kompanijų reikalavimas bus išpildytas.

VEL SAUDO CRANE CO. STREIKIERIUS.

1 užmuštas, 1 sužeistas ir keli sumušti užpuolime gatvėkarių ant streikierių.

CHICAGO. — Vėl padaryta užpuolimas ant Crane Co. streikierių užpuolimas. Kaip ir pirmiau, taip ir vakar užpuolimas padarytas Kedzie Ave. gatvėkarių, tarpe 44 ir 45 gatvių. Užpuolimas, matyt, buvo padarytas, kada streikieriai bandė prikalbinti streiklaužius mesti darbą dirbtuvėje, kur darbininkai kovoja už pagerinimą savo buvio. Tame užpuolime vienas žmogus užmuštas, 1 pašautas ir keli žmonės sumušti.

Užmuštu yra lenkas Wojciek Wojdro, 4244 S. Richmond Ave.

Pašautas William Gritsuk, 4149 S. Albany Ave. Taip jau sulaužyta ranka vienam policistui

ORAS.

Giedra ir šilta šandie ir ryto. Saulė teka 5:39 v., leidžiasi 8:13 v.

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS

Telephone Canal 1506

Naujienuos eina kasdien, išskyrus
pavilnėjimus. Leidžia Naujienuos Ben-
dovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Canal 1506.
Užsakovams kaina:Chicagoje — per mėnesį: \$5.00
Metams \$50.00
Pusmetiui \$25.00
Tiesiogiai \$1.50
Dviem mėnesiams \$1.45
Vienam mėnesiui 75Chicagoje — per neilotesius:
Viena kopija \$2
Savaitė 12
Mėnesiai 40Sovietų Sąjunga Valstijose, su Chicagoje,
pateiktas:
Metams \$5.00
Pusmetiui \$25.00
Tiesiogiai \$1.50
Dviem mėnesiams \$1.45
Vienam mėnesiui 75
Pilnais reikiama pinigų Pado Money
Orderu, kartu su atsakymu.True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill. July 29, 1919
as required by the act of Oct. 6, 1917Vokietijos
junkerių kalbė.

Vokietijos centro partijos vad-
das, Matthias Erzbergas, išsaku-
damas jausmą Nacionaliam Susi-
rinkime, pranešdamas, kad Vo-
kietiją karės laiku du kartus
praleido proga padaryti garbin-
gą tautą. Pirmą proga buvusi
1916 m., kuomet prezidentas
Wilsonas dėjo visas pastangas
sulaikyti kariaujančias valsty-
bių koalicijas. Vokietijos pasi-
ryšimas vartoti submarinas pre-
kinių ir pasiūlymų laivų skan-
dinimui paverstė neklausius šiuos
Wilsono pasiūlymus.

Antra proga buvusi 1917 m.,
kuomet Anglijos ir Francijos
valdžios kreipėsi į Vatikaną,
prašydamos jo patarpininkauti
ir padėti užmegsti derybas su
Vokietija. Popiežiaus nuncijus
(pasiuntinys) Muenchene rugp-
učio 13 d. 1917 m. įteikė kan-
clerui Michaelis'ui notą kartu su
Britanijos pasiuntinio Vatikane
laišku, ir pasiūlė, kad Vokietij-
jos valdžia duotų užsiekimams,
jogei ji sutinka grąžinti Belgi-
jai nepriklausomybę ir atlyginti
už padarytus jai nuostolius; jį
sūlė, be to, kad Vokietijos
valdžia pasakytų kokių už-
tikrinimų ji reikalauja sau.
Bet kancleris Michaelis tylėjo
per kelias savaites. Paskui
rugpjūčio 14 d. jį parašė nū-
cijui, kad dar neatėjęs laikas
tokiems užsiekimams.

Tuo metu turėjo praeiti dar
metai suvirstu laiku, iki Vokie-
tija, neapajęgdama atsilauki-
ti prieš tautininkų smūgius bu-
vo priversta priimti padiktuo-
tas jai sąlygas ir padėti gin-
klus. Vokietija tapo pažeminta
ir prisilegta dėti užsipyrimo
jos militaristų ir konservato-
rių, kurie kontroliavo senąją
valdžią.

Taigi Vokietiją pradžioje jo-
sios junkeriai. Jie pirmoje eilė-
je yra kalti ir už tai, kad iški-
lo ta pasaulio karę, prarijusį
milijonus žmonių gyvybių bei
milijonus turto. Tada šie junkeriai
prapadėjo jai ir daugelis buržu-
azinės josios politikos veikėjų.

Mes iš šių faktų galime pa-
daryti pamokinančių išvėdinių
darbininkams. Vienas jų yra
toks, kad klaidinga yra užmerk-
ti akis prieš skirtumus tarp į-
vairios rusijos valdžios formų
darbininčių visuomenėje. Ša-
lyse, kuriose viešpatuoja kapita-
listinis gamtinio budas, val-
džios yra kapitalistinės; vadi-
nami, priešingos darbininkų kle-
sai. Bet vienos jų gali būti dau-
giaus kitos mizias kenksmin-
gos pasaulio taikai ir progresui
reikia — taip pat ir darbinin-
kų klesos ateitai.

Senoji Vokietijos valdžia bu-
vo, po sugriuvimo Rusijos ca-
rizmo, aršiausia už visas didži-
jų Europos valstybių valdžias
— todėl, kad ji buvo ne tikrai
buržuaziska, o ir junkeriška, ir
junkeriška dar labiau, negu
buržuaziska. Ne be reikalo ji
ir sukėlė prieš save kone visą
pasaulį. Ir ne be reikalo todėl
ji žuvo: ji buvo per daug persi-
sunkus praeities dvasia, ir į pra-
eitį nugarmėjo.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill. July 29, 1919
as required by the act of Oct. 6, 1917Bolševikai ar
Kolčakas?

Daugelis žmonių šiandien ma-
no, kad Rusijai nėra kitokio iš-
ėjimo, kaip tiksliai buti po bolše-
vikų arba po Kolčako valdžia.
Tena, girdi, dabar tėra tiksliai
tos dvi jėgos, galinčios paimiti
į savo rankas šalies valdymą ir
tvarkymą. Todėl ir kiekvienas
žmogus, kuriam rūpi Rusijos
ateitis, privalas pasirinkti, už
kurią tų dviejų jėgų jam stot:
jeigu stoji už bolševikus, tai ko-
voji prieš Kolčaką; o jeigu sto-
ji už Kolčaką, tai kovoji prieš
bolševikus.

Vienok šitoks Rusijos klau-
simo rimas yra labai abejoti-
nos vertės. Dalykų stovis Rusi-
joje yra daug keblėsnis, negu
kad būtų galima išaiškinti jį
vien tiksliai kova tarp bolševikų
ir Kolčako. Kad tai pamėšius,
pakenka atkreipti dėmesį bent į
vieną tų faktų, kad pačioje Ru-
sijoje skaitlingi elementai, grie-
žiausia nepriklausantys bolševi-
kams, nenori nieko žinoti ir
apie Kolčaką. Kiek laiko atgal,
pav. Amerikoje buvo išspaus-
dinta Rusijos Soc.-Dem. Darb.
Partijos atsisaukimas į užsienio
socialistų ir darbininkų parti-
jas: jame labai aštriai nupeikia-
ma bolševikų politika, bet kar-
tu griežtai protestuojama ir
prieš tautininkų valdžių rėmi-
mą Kolčako. Ir šitokių pavyz-
džių būtų galima privesti dau-
gybę.

Be abejonės ir kitų šalių so-
cialistai yra priešingi Kolčakui
ir jo rėmimui. Kad išreikšius
protestą prieš valdžias, teikian-
čias jam pagalbą, Europos socia-
listai liepos 31 d. rengė didelės
demonstracijas, ir net plenavo
daryti tą dieną generalius stri-
kus. O betgi yra žinomas fak-
tas, kad tarpe Europos socia-
listų randasi tiksliai dalis pritarian-
čių bolševikams.

Pridursime dar vieną daly-
ką. Patį Rusijos bolševiką
dabar sako, kad didžiausi Rusi-
jos revoliucijos priešai šiandien
yra badas ir bedarbė (žūr.
"Nauj." No. 175). Reikia, pa-
tįs bolševikai pripažįsta, kad ir
pergalėjus Kolčaką, Rusijos re-
voliucija dar nebūtų išgelbėta.
Išėiti iš keblumų ji gali tiksliai
tada, kada ji pajiegs apsidirbti
su tais didžiausiais savo prie-
šais — badu ir bedarbe.

Bet badas ir bedarbė Rusijoje
pareina visu pirma nuo to, kad
šiandien yra labai suirusi jos in-
dustrija ir komunikacija. Ru-
sijai reikia būtinai sutvarkyti
savo fabrikus ir geležinkelius;
jai reikia naujų mašinų, rėlių,
vagonų, garvežių ir tt. Šių-gi
dalykų ji gali gauti tiksliai užsie-
niuose. Todėl noroms ar ne-
noroms Rusija turi kreipties į
kitas šalis. Šitose šalyse tečiaus
konc visur viešpatuoja kapitali-
stų klesai, kuri jau senai gal-
faisi, kad Rusijoje tapo nuverstas se-
noji valdžia. Matydama, kad
Rusijos ateitis šiandien žymiam
laipsnyje priklauso nuo užsie-
nių kapitalo, ji, žinoma, steng-
sis panaudoti šią progą, kad
pakenkus revoliucijai.

Taigi Rusijos revoliucijos

problema šiandien yra tokia:
Kaip gauti iš kitų šalių tokių
dalykų, be kurių ji negali atsi-
griežti ekonomiskai, ir kartu
išvengti, kad tos šalys nepasi-
jungtų jos?

Yra aišku, kad Rusija tuo pa-
togenėmis sąlygomis susiderės
su užsieniu, juo ji bus stipresnė
viduje. Jos-gi stiprumas pir-
moje vietoje priklauso, žinoma,
nuo revoliucinių josios jėgų so-
lidarumo. Jeigu Rusijos revo-
lucionieriai eis išvien, tai už-
sienių kapitalas negalės jai dik-
tuoti; o jeigu jie kovos tarp sa-
vęs, tai anksčiau ar vėliau už-
sienių kapitalas prisilegs ją. Su-
vienijime Rusijos revoliucinių
jėgų todėl šiandien yra vienin-
tėlis jos išgyvenimas.

Šituo žvilgsniu mes ir sten-
giame apvertinti bolševikų po-
litiką. Kiek ji vienija Rusijos
revoliucines jėgas (darbininkų
ir beturčių ukininkų), tiek ji
yra gera; kiek ji tai vienybei
kenkia, tiek ji yra bloga.

Rusijos revoliucijos pasiseki-
mas, be to, labai daug prikla-
so nuo kitų šalių darbininkų
paramos. Bet šita parama irgi
bus tuo didesnė ir griežtesnė,
kuodaugiau solidarumo bus
pačių Rusijos revoliucionierių
tarpe, ir kuo labiau jie stengsis
susiartinti su kitų šalių socia-
listais ir darbininkais. Šale revo-
lucinių jėgų vienijimo Rusijo-
je, jos išgelbėjimui reikia ir vie-
nijimo tų jėgų su tarptautinio
proletariato jėgomis.

Kolkas mes, deja, tenai mato-
me visai ką kita. Bolševikai ne-
tiksliai nesivienija su socia-
listais, o bei social-revoliucio-
nieriiais, o ir draudžia jų spaudą
ir organizacijas; vietoje-gi susi-
vienijimo su tarptautiniu darbi-
ninkų judėjimu, jie steigia sa-
vo atskirą "Internacionalą".

Akyvaizdoje šitokio dalykų
stovio, visi kiti Rusijos klau-
simai yra antrinėmis vertės. Ga-
lima įsivaizduoti, kad Rusijos
bolševikų teorijos yra teisinges-
nės už visų socialistų teorijas;
galima tikėti, kad bolševikai
sumus Kolčaką ir visus jo talki-
ninkus, — bet pati didžiausio-
ji Rusijos problema da ir tuo-
met palieka neišspręsta: kaip pa-
daryti, kad tarptautinis kapita-
las nesugniuždytų Rusijos revo-
luciją?

Mūsų supratimu, atsakymas į
tai yra tiksliai vienas: sujungti
į daiktą Rusijos revoliucionierių
jėgas ir sujungti jas į daiktą su
kitų šalių proletariato jėgomis.
Jeigu tatau būtų įvykinta, tai jo-
kie Kolčakai nebūtų pavojingi
Rusijos revoliucijai.

Apžvalga

JAU PRASIDĖJO.

Tas išmisas, kurį kažin kas
pranešė "Keleivui", apie tai,
kad Grigaitis neva redaguosius
organizacijų šunlapio žodžius...
"Laisvė" taip įsiskarsėjo
delei to, kad parašė "Keleivio"
adresu ve ką:

"Draugai sąjungiečiai, susi-
mildami įsitęmkit šiuos so-
cialpatriotų šunlapio žodžius...
"Ligi šitokio galutinio, sta-
čiai šlykštaus, bankruto, tur-
but, neprieš joks socialpatri-
otinis šlamštas...
"Laisvė" turėjo teisybę,
kuomet šimtus kartų sakė:
nėra pašukdesnių menševikų,
kaip lietuviai!"

Kitasgi "kairiojo sparno" or-
ganas gavo "įkvėpimo" paskelb-
ti, kad Grigaitis jau, esą nebe-
pirmu kartu tautininkai nori

padaryti savo dienraščio redak-
torium. Dar kada Chicago's
tautininkai rengėsi paversti dien-
raščiu "Lietuvą", tai jie statė
"pirmu kandidatu" į jo redak-
torius Grigaitį; tik, girdi, aplin-
kybės netyčia taip susidėjusios,
kad Balučio šalininkai paėmė
viršų.

Del juoko čionai priminsime
skaitytojams, kad Chicago's tau-
tininkų dienraščio leidimas bu-
vo suplenktas pereitų metų
vasarą, kuomet Grigaitis reda-
gavo "Naujienas" —

Tegul tai, kaip ir ką kalba va-
dinamoji "kairioji" spauda apie
dalykus, kuriuos gali suprasti
ir mažas kuklikas, — galite spręsti
ir, ant kiek ji yra kompetentiš-
ka aiškinti darbininkams painuo-
sius pasaulio klausimus.

Pasaulio Darbininkų
Judėjimas.True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill. July 29, 1919
as required by the act of Oct. 6, 1917

SUV. VALSTIJOS.

Peterson, N. J. — Policijos
viršininkas Tracey ir miesto
maioras Newman yra pasiryžu-
si neleisti darbininkams laiky-
ti susirinkimų. Policijos virši-
ninkas pabrėžė policistams,
kad tai daroma todėl, kad
Amalgameitai nori spėkos pa-
gelba nuversti SUV. Valstijų val-
džią. Nežiūrint to, kad amal-
gameitų viršininkai atkartoti
nai užgimęjo tas paskalas, "tvar-
kos ir įstatymų" darbotojai ne-
permainė savo nuomonės. Jų
vėliausias prusiškas elgimos iš-
ėjo aikštėn liepos 1 d., kuomet
naujai susitvėrusi unija bandė
nusišamdyti sau ofisą. Real es-
tate'o biznierių pranešė unijos
viršininkams, kad reikalinga
gauti iš policijos leidimą. Esą
tik tame atveju jis galis nu-
šamdyti jiems ofisą. Nėra ma-
žiausios vilties, kad leidimas
bus jiems išduotas. Padėjimas
pasidarys taip serioziškas, kad
Federalė bažnyčių taryba ir Ci-
vilės laisvės biuras bando su-
rasti priežastis, kurių delei at-
sisakoma nuomoti naujai in-
dustrinei unijai ofisą. Civilės
laisvės biuro atstovas po pasi-
kalbėjimui su mayoru pasakė:
"As dar niekur neužėjau tokio
miesto, kur valdancioji klesai ir
reakcionieriai būtų taip gerai
susiorganizavę kovai prieš lai-
svę, kaip Petersons."

Liepos 19 d. Italijos Sūnų or-
ganizacija sutiko užleisti savo
svetainę amalgamitų susirinkimui.
Kadangi buvo bijota,
kad į tą grynai biznišką susirinkimą
neįsimaistų policija, tai unijos
organizatoriai, E. Thomasas,
patarė susirinkimą laikyti
tuoj po darbo. Tuo metu, da-
lyvaujant 50 žmonėms, susirinkimas
atsidarė 5:30 val. vakaro.
Kiek vėliau pribuvo delegatai iš
įvairių dirbtuvių.

7 valandų vakaro policija,
manydama, kad susirinkimas
prasidės tik 8 val., pribuvo į
svetainę. Bet jų nusišėbėji-
mū, jie jau rado ten pilną sve-
tainę žmonių. Tuoj buvo įsa-
kyta organizatoriui Thomas ir
susirinkimo pirmininkui su-
stabdyti mitingą. Pastarieji at-
sisakė tatau padaryti, sakydami,
kad tai esąs organizuotų darbi-
ninkų privatinis reikalų susi-
rinkimas. Tuosyk juodu buvo
areštuoti be jokio apkaltinimo,
jų ofisuose liko padaryta be va-
rento kratos. Ant rytojaus are-
štuota taip-gi be apkaltinimo
generalis organizatorius ir kitas
unijos viršininkas. Po kelių
dienų policija surado, kad ka-
rės metu New Jersey buvo iš-
leistas tam tikras įstatymas
prieš maištininkus. Ir 8 mėne-
pirmu kartu tautininkai nori

baigimo jie pagal tą įstatymą
apkaltino unijos viršininkus už
bandymą nuversti valdžią ir
simpatiją link sovietų.

Tuo tarpu darbininkai prade-
da busti. Apie 400 ar 500 šil-
kinų skrybielių dirbėjų sustrie-
kavo. Jie pareikalavo 44 valan-
dų darbo savaitės ir didesnės
mokeskės. Jie atskirai susio-
rganizavo, nes nenorėjo veikti
sulyg Darbo Federacijos nuro-
dymo, kuri sakė, kad jie priva-
lę dirbti 48 valandas. Esą su
karės Darbo Taryba buvusi pa-
daryta toki sutartis. Tačiau
darbininkai sako, kad tai nebu-
vusi joki sutartis, nes didžiama
darbininkų stoji prieš ją; tai bu-
vusi tik jų "liderių" sutartis.
Dabar jie nori pasiluosuoti
nuo tų bosų ir iškovoti sau tru-
juos darbo dieną. Prie to
juos paragina Hudsono County
N. J., šiko fabrikų darbininkų
laimėjimas. Pastarieji prisidė-
jo prie amalgameitų ir iškovojo
visai teritorijai 44 valandų dar-
bo savaitę.

New York. — (Patriotizmas
be nuostolių). The National
Cloak and Suit Co. parodė savo
100 nuoš. amerikonišką ir tuo
pačiu laiku neturėjo jokių nuo-
stolių. Liepos 4 d. ji uždarė sa-
vo ofisus. Valdiniai, darbinin-
kai šventė tą dieną.

Bet kuomet jie sugrįžo po
švenčių, iš jų liko pareikalauta,
kad jie dirbtų po vieną valandą
ilgiau dienoj iki to laiko, kol
šventėms sugaistas laikas bus
atididintas.

Apie padėjimą
Lietuvoje

R. šo T. Naruševičius.

Žemiaus eina prisistatys per
"Tėvynės" redakciją ilgas inž. T.
Naruševičius pranešimas apie
Lietuvą ir Lietuvos reikalus stovį
Europoje. Jisai yra parašytas
tam tikroje dvasioje ir tam tikru
tikslu; už pranešimo tendenciją
tečiaus, žinoma, ima atsakomybę
jo autorius, o ne dienraštis.
Mes jį spausdiname delei tų faktų
ir žinių, kurių jame randasi, ka-
dangi šiandien yra labai sunku
gauti jų iš kitokių šaltinių. "Nau-
jienų" redakcija nesima teisės
taisyti prisistatįjį raštą pagal sa-
vo kurpali, manydama, kad skai-
tytojai sugebės teisingai jį ap-
vertinti, perskaite jį išsiai. Te-
gul patis svaitytojai pasistengia
atsikirti jame faktus nuo agita-
cijos. Mes-gi savo keliu pakal-
bėsime apie pranešimo turinį at-
skiruose straipsniuose. Red.

True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill. July 29, 1919
as required by the act of Oct. 6, 1917

Apie padėjimą Lietuvoj

Daugiau kaip per 4 metus bu-
vau atkirstas nuo Lietuvos. Lie-
tuva, nuo pat pradžios šios pa-
saulinės karės, virto karės lau-
kų; paskui ji buvo Vokietijos
okupuota; po to, kaip Vokietija
kapitulavo, Lietuvon įsiveržė
Rusai-bolševikai, ir pagaliaus,
kada Lietuvį kariuomenė ėmė
varyti bolševikus iš Lietuvos,
dali mūsų tėvynės užėmė Len-
kai. Suprantama, jog man bu-
vo labai įdomu patyrinėti, kas
dėdasi Lietuvoje.

Pirmiausia, kas metasi akin-
— tai Lietuvos kariuomenė. Ji
pradėjo organizuotis, vos tik-
tai bolševikams Lietuvon besi-
veržiant, tai yra keli mėnesiai
tada atgal, kad nuverstus Rusų-
bolševikų jungą. Jei ne bolševikų
veržimasis Lietuvon, tai gal ir
iki šiam laikui Lietuvos kariu-
menės organizavimas nebūtų
tapo spūčiai ties pirmyn. Ru-
sų-bolševikų žiaurumas priver-
tė Lietuvius griebties ginklo.
Tačiau nebūtų teisinga many-
ti, kad vien tiksliai bolševizmas
sujudino Lietuvius. Teisingiau
bus pasakyti, kad neapkenči-
mas svetimo jungo privertė

Lietuvos vyrus griebties ginklo
ir varyti užpuolikus lauk ne-
vien, kaip bolševikus, bet, ap-
skritai, kaip Rusus, senovės
palaikytojus sunkaus jungo Lie-
tuvos. Lietuviai per daug jau
kentėjo po svetimu jungu.
Vien tik per pastaruosius 4-5
metus Lietuviai, tarytum kokia
kažin keno nuosavybė, keturis
kartus pereidinėjo iš vieno ran-
kų į kitas: anuomet viešpatavo
senoji carų valdžia, paskui —
militarė Vokietijų okupacija,
po to — Rusijos bolševikai ir
galop — pusė Lietuvos užėmė
Lenkai.

Iki paskutiniųjų laikų Lietu-
vos valdžia buvo įtempusi visas
savo pastangas bolševikų prieš-
pandai nuversti, ir tas, pagaliaus,
pasisekė. Man būnant Lietu-
voje, lietuviai kariuomenė vijo
bolševikus nuo Panevėžio lin-
kui Daugpilio (Dinaburgo).
Gal būtų, kad dabar mūsų ka-
riuomenė jau kovoja ties pa-
čiu Daugpiliu ir tikisi greitai
laiku paimiti tų Rusų tvirtovę.

Išvijus bolševikus, prieš Lie-
tuvą sustojo dar didesnis pavo-
jus, kad Lenkai atvirai pradėjo
vykinti savo užgrobinėjimo pla-
nus Lietuvioje. Jie užėmė Lietu-
vos sostinę ir Lietuvos teritori-
jas, kurios nei istorinė, nei et-
nografinė teise niekad Lenki-
jai nepriklausė ir priklausyti ne-
galė. Lenkai, dengdamiesi ko-
va su bolševizmu, pirmiausia į-
siveržė į Gardino guberniją;
paskui — ir į patį Gardiną, ku-
rį saugojo Lietuvos kariuome-
nė; po to jie įsiveržė į Vilniaus
guberniją ir į patį Vilnių; da-
bar-gi jie jau veržiasi į Kauno
guberniją ir į Suvalkiją, atras-
dami tam visokių pretekstų ir
pasiteisinimų. To Lenkų žygio
tikslas mums yra aiškus, — mes
ir anksčiau tą permatėme ir ne-
kartą perspėjome Albantus
(žiūr. "Memorandum to the
State Department", Washing-
ton, D. C.). Lenkų imperiali-
stai, pasiremami sulenkėjusia
kunigija ir didžiažemiais dva-
jūninkais, užimtosios teritorijos
varo kuomsmarkiausia agitaciją,
griebdamiesi visokių priemo-
nių. Pavyzdžiui, —

Mano draugas, Kijevo Poli-
technikos profesorius, vienas
iš savininkų Cemento Dirbtu-
vės arti Valkininkų (Olkien-
ki), neturėdamas galimybės at-
statyti sunaikintąją dirbtuvę, lai-
kinai priėmė viršininko vietą
Valkininkuose. Užėję Lenkai
vertė viršininką imti nuo žmo-
nių parašus už uniją su Lenkija;
jam atsakius tai daryti, Laiki-
noji lenkų valdžia atstatė jį nuo
vietos. Antras pavyzdys, — Vil-
niuje valdininkų vietas gali gau-
ti tiksliai tie, kas moka lenkiškai.
Renkant Vilniuje statistikos ži-
nias, del išdalijimo duonos kor-
telių, drauge buvo klausama,
prie kokios tautos gyventojas
save priskaito, — tuo tarpu Vil-
niuje jau Lenkų įvesta tokia
tvarka, kad Lenkai lengviau
gauna duonos, negu kitų tautų
gyventojai ir tt.

Kad praplėtus savo įtaką ant
didėsios Lietuvos teritorijos
ploto ir kad pakenkus Lietuvos
tvarkymuisi, lenkai pareikalavo
"demarkacijinės linijos," kuri
cina maž-daug, nuo širvintų
iki Alytų ir nuo Alytaus, per
Kaisėdorių, į šiaurę. Iš to ma-
tyt, kad lenkų pretensijos sie-
kia ne vien prie Gardino, Vil-
niaus ar Suvalkų gub. pietinių
dalių, bet jie taip pat norėtų pa-
imti savo globon ir visus kitus
Lietuvos plotus. Kokie yra len-
kų sentimentai sulgy lietuvius,
galima spręsti iš atsitikimų su p.
Vileišiene Vilniuje, kas buvo a-
rašyta Lietuvos laikraščiuose.

Kitas Lietuvos sopulys,
tai Vokietijų viešpatavimas. Su-
lyg mūsų sustabdymo (armisti-
cijos) sąlygų, vokiečiai pasilie-

ka užimtosios teritorijos kol
aliantai įsakys jiems iš ten išsi-
kraustyti. Kadangi lietuviai
iki šiol neturėjo pakankamai pa-
jėgų išvyti vokiečius, tad vo-
kiečiai ir šeimyninkavo mūsų
krašte kaip pas save namie. Da-
bar jie jau visiškai nebeveda
kovos su bolševikais, nesą turi
padarę sutartis su bolševikais
del demarkacijos linijos ir to-
liau jos neina, nei lietuvų ka-
riuomenėi kovoti su bolševikais
nepadeda. Turėdami gi savo
kontrolę geležinkelius, jie už-
siima vien tiksliai išvežimu iš
Lietuvos viso, kas tiksliai galima
pakelti. Todėl nėra pasaulyje,
tur buti, kito tokio krašto, kurs
butų taip apipildytas ir išdary-
tas, kaip Lietuva: per ketveris
metus plėšė Lietuvą vokiečiai,
plėšė bolševikai, vežė lenkai ir
dabaigia dar užsilikusieji vo-
kiečių kareiviai. Veža jie viską
— lentas, stalus, girias, net ir
šiaudų nepalikta. Nei Lietuvos
valdžios notos, nei protestai, nei
susirėmimai Lietuvos kariuo-
menės su vokiečiais negali sulai-
kyti išvežimo iš Lietuvos, kol
eksploatacija Lietuvos gele-
žinkelių yra Vokietijų rankose.
Į šią nelaimę dabar yra atkrei-
pta Aliantų dėmesys, ir, tiksliai man
sugrįžus Paryžium, Aliantų bu-
vo pasiūstas vokiečiams reikala-
vimas, kad jie perduotų Lietu-
vos geležinkelius ir lietuvų ir
amerikiečių rankas.
(bus daugiau).

Del susižinojimo su
Lietuva.

Tiesioginių kelių susižinoti su
Lietuva kol kas negalima.
Kada bus galima, apie tai tuo-
jaus bus Naujienose pranešta.
Dabar laikai galima siųsti gi-
minėms Lietuvos, ir iš ten lai-
sus gauti, tik aplinkinių kelių
butent, per Lietuvos atstovybę
Danijoje. Štai kaip: parašytas
laiškas reikia įdėti konvertan ir
uždresuoti (lietuviška) kam
ir kur Lietuvos laiškas siunčia-
mas, tik neberašyti "Russia,"
kaip pirmiau buvo daroma, bet
tiesiai Lithuania.

Pačte reikia nusipirkti už 6
centus tam tikrą tarptautinį pa-
to ženklėlį, vadinamą Interna-
tional Coupon. Tą kuponą ir už-
dresuotą giminėms laišką rei-
kia įdėti į antrą, kiek didesnį
konvertą, užklijuoti jį, užlipinti
markę už 5 centus ir padėti
šitokią adresą: Mr. Jurgis Savie-
kis, Box 214, Copenhagen, Den-
mark.

Savickis yra lietuvų igalio-
tinis Danijoje. Pasiųstą jo ad-
resu laišką jis iš ten pasiųs į Lie-
tuvą, kaip uždresuota. Tuo
pačiu keliu gausitai čia laiškus
iš Lietuvos.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

P. K., Town of Lake. — Tų
daiktų žmonėms Lietuvoj labai
truksta. Jei kurios įstaigos čia
nori tų daiktų surinkti ir Lietu-
von pasiųsti, tegul tatau daro.
Priešinties tam nėra nė jokio
pamato.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATASVeda visokių reikalus, kaip kriminališkose
tarp ir civiliuose teismuose. Parep-
visokių dokumentus ir papirus.Namu Ofisas: Miesto Ofisas:
8923 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.
Ant trečiojo lyg. 111-13 Jūly Bldg.
Tel. Dover 1310 Tel. Central 4411

Nuo visokių skaus-
mų raupenyse
Pain-Expeller
yra pagelbinėjimas.
Žinokite, kad bu-
tu su INKABO žon-
kui.
Galima gauti visose
aplikose ir 5c ir 10c
Jūs išlaikysit nuo
F. A. D. RICHTER & CO.
228-230 Broadway, New York

**WANTED YOUNG LADIES TO
LEARN NURSING**
We pay all expenses and small salary
while learning in our new two year graded
course. Write at once for catalogue &
form. **FORT DEARBORN HOSPITAL**
CHICAGO

LDLD. REIKALAI.

Indianos valstijos LDLD. kuopų domai.

East Chicago, Ind. — LDLD. 70 kuopos atsisaukima, kad reiktų įsteigti Indianos valstijos apskritis, jau dvi LDLD. kuopos atsisiekė tam sumanymui pritardamos. Tāt laikytame LDLD. 70 kuopos susirinkime liepos 22 d. š.m. buvo plačiau taisykloms išsivildintais ir pagaliai nutarta tuo reikalu sušaukti Indianoj esančių LDLD. kuopų suvažiavimą. Suvažiavimas įvyks rugpjūčio 24 dieną. Vieti ir laikas suvažiavimo atidarymo bus vėliau paskelbta laikraščiuose.

Tat Indianos valstijos esančios LDLD. kuopos šiuo kviečiamos rengties ir dalyvauti suvažiavime. Apskrities butinai reikia įsteigti, delto, kad šios valstijos kuopos dar silpnos, o iš antros pusės — yra dar daug dūdokų lietuvių kolonijų, kur nėra suorganizuotų LDLD. kuopų ir kur butinai reiktų jas įkurti. Įsteigus apskritį ir tuo būdu geriau suorganizuotus darba galėsime daug daugiau nuveikti darbininkų švietimo dirvoj.

Suvažiavimam delegatus reikia rinkti vieną nuo kiekvienų penkių narių, arba dalies, t. y. kuopa susidedanti iš penkiolikos narių gali rinkti tris delegatus; kuopa neturinti pilnai penkiolikos narių, tegali rinkti du delegatus (bet tai jau nereikia, kad galima rinkti vieną delegatą nuo kiekvienų penkių narių arba dalies, kaip augsčiau kad pasakytų. — Red.). — Suvažiavimo Komisija:

L. K. Kairis
A. Mazilis.

5008 Baring Avenue,
East Chicago, Ind.

Lietuvių Rateliuose.

PRANESIMAS.

Naujųjų Bendrovės dalininkų visuotinis pusmetinis susirinkimas įvyks nedėlioje, Rugpjūčio 3, 1919, M. Meldažio svetainėje, 2244 W. 23-rd Pl. Prasiidės 10 valandą ryto. Visi dalininkai prašomi dalyvauti ir atvykti laiku; kiekvienas dalininkas turi pasiimti savo šerų sertifikatą ir užsiregistruoti įėjant į svetainę, nes tik šerinininkai tegali dalyvauti.

Dienotvarkis bus paskelbtas ant vietos.

— J. Smotelis,
N-ny B-vės sekretorius.

BRIDGEPORT

“Pavyzdingas” ketvirtosios susirinkimas; 26 nariai išbraukti, 40 suspenduoti.

Pracitą nedėdienį, liepos 27, buvo LSS. 4-tos kuopos susirinkimas. Pirmininkavo Šilkaitis. Tvarką vedė geriau, negu kad buvo vedama praėjusiose tos kuopos susirinkimuose. Vis delto, tuli karštuoliai juo nepasitenkino ir šaukė, kad “reikia rinkti naujų pirmininką!”

Po priėmimui kuopos valdybos raportų, išklausyta raportai įvairių komisijų. Pirmausia išduoda raportą “delegatai į Rusų Komunistų Lygą”. Kairis raportuoja, kad “rusai komunistai, sakytum, nutarė surengti kairiems kalbėtojams prakalbas.” Antasai delegatas, Zavė, tai patvirtina, o Zapis visai rezignuoja “iš komunistų delegatystės.” Naujo delegato rinkimas tečiaus atidėta iki sekamojo kuopos susirinkimo.

Po to seka kaltinimas prieš

vieną kuopos narį, Grušą. Protopokų sekretorius perskaito “jo papildytą prasižengimą prieš... ketvirtosios kuopos chorą! Tas prasižengimas esąs toks: Grušas neatiduos kuopos chorui tulų gaidų. Kaltinamasai pasiaiskina, butent, kad jisai neturįs teisės gražinti “tas gaidas” ketvirtosios chorui; gaidos priklausinės choro mokytojiui, Sarpaliniui, ir kompozitoriui Petrauskui. Tai visa. Išgirdę tokį grieštą atsakymą, kurie-ne kurie karštuoliai nepasigali pasiūsti Grušo adresu ytin “karštų” žodžių. Bet galų gale klausimas padedama į šalį.

Čia jau betgi seka naujas skundas — irgi prieš Grušą. Jis papildęs dar vieną didelį prasižengimą: prieš pat kuopos rengiamąjį liepos 4 d. pikniką — mėsą ir atsikąs gražinti... Tuo jis buk “norėjęs pakenkti ketvirtosios kuopos piknikui.” Kuopos paskirti komisiijai delei to prisiėję įieškoti kitų muzikantų ir padaryti “exstrą išlaidų,” viso net — aštuonis dolerius. Taip aiškino sakytum Kairis. Delei tokio didelio nuostolio kuopai, Zavė duoda įnešimą, kad Grušas “butų išmestas iš kuopos ir iš Sąjungos”... Priėmus įnešimą duota pasiūskinti pačiam kaltinamajam, Grušui. Jisai aiškina: “Kada yti, žiemos metu, Meskauskas juokaudamas paprašęs Grušo užfundyti, kadangi jis kaip “rengimo komitetas,” imas Grušą gražinti. Tuo visa ir pasibaigė. Kontrakto su juo (Grušu) nepadaryta. Vėliau betgi paaiškėję, kad kiti du komisijos nariai, Kairis ir Zapis, buvę priešingi tam, kad jų rengiamame piknike gražintų — draugas Grušas.

Kalbant del to išmetimo, beje, vienas užreiskė, kad jeigu kaltinti Grušą, tai dar labiau reiktų kaltinti ir komisijos narius, kurie del tokio menkniekio o negalėję susitaikinti. Bet įsikaršėlyusieji šio nebepaisė: reikalauja “mesti laukon ir gana”. Leista nubalsuoti. Pasekmės buvo tokios: 20 balsų, kad išmest, o 25 — palikt. Vienas ytin “revoliucingo” kraujo žmogus tečiaus buvo nepatenkintas; nepatenkintas tuo, kad balsus skaitė pats susirinkimo vedėjas-pirmininkas. Taigi jis grieštai reikalavo “balsuoti iš naujo”, ir kad balsus skaitytų kiti, specialiai paskirti skaitytojai. Taip ir padaryta. Šį kartą tečiaus Grušas tapo išmestas iš kuopos ir kartu iš L. S. Sąjungos. That's all.

Beje, paaiškėjo, kad iš kuopos tapo išbraukti 26 nariai, o 40 narių suspenduoti. Tai už nemokėjiną nario duoklį — mokesčių. Kuopoj dar esą “apie du šimtai narių”.

— Senas Kovotojas.

CICERO

Lietuvių Laisvės Bendrovės reikalai.

Jeigu visos pažangiosios vietos lietuvių draugijos dar truputį sparčiau pasidarbuotų, tai neužilgo eicierčiai įsigytų puikią nuosavą svetainę. Darbas, tiesa, jau pradėtas: įkurta Lietuvių Laisvės Bendrovė ir parduvinėjama tos bendrovės šėrai. Bet reiktų sparčiau varyti dar-

Bevo
THE BEVERAGE

Visą apskritą metų nesvaiginantis gėralas.

Popular's reikalavimas — pastatė Bevo's didelę dirbtuvę — patį tobuliausį industrialį įrengimą pasaulyje. Moksliskai apšviesta ir ventiliuota ir aprūpinta su kiekvienu galimu žmogiško išmislų apsaugojimui sveikatos ir saugumo juo tūkstančių darbininkų. Elektriškai operuojama. Išdirbama 2 milijonai bonkų kasdien.

ANHEUSER-BUSCH
ST. LOUIS

Visitors to St. Louis are invited to inspect this mammoth institution.

Žinomas per 25 metus ir Valdžios prižiurimas

Henry J. Schnitzer State Bank

Pavelijant Suvienytų Valstijų Valdžiai kaip pirma taip ir dabar

SIUNČIA PINIGUS Į LIETUVĄ

ir gvarantuoją

Noriačius gauti prekes pinigų ir kitų žinių meldžiame kreiptis pas:

Henry J. Schnitzer State Bank
141 Washington Street, New York, N. Y.

Dr. A. Montvid
CHICAGO

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

25 E. Washington St., Marshall Field Annex, 18 floras, Suite 1827
Phone Central 3362. Valandos: 10 iki 12 ryto

1739 So. Halsted St. Phone Canal 4626
Valandos: 6 iki 8 vakare
Rezidencijos telefonas West 6126

VIENATINIS REGISTRUOTAS RUSAS APIE KORIUS ANT BRIDGEPORTO

VYRAMS IR SUAUGIEMS

Akinių aukso rėmus nuo \$2.00 ir aukščiau. Šlaikyti rėmus nuo \$1.00 ir aukščiau. Pritaikome akinius udykų. Atmintis: Galvos apėjimas, nervikumas, akių skaudėjimas, užvilimas ir tt. yra vaiznis įvairių ligų, kurios gali būti pralintos gerų akinių pritaikymo. Ištyrimas udykų, jei perki ar skauda akis. Jei jos raudonos, jei galva sops, jei blogai matai, jei akis silpnai, netekę lizdu, o įdiekio paslėbus apriokio, kur kiekvienam pritaikoma akinių udykų. Atminti, kad mes kojam gvarantuojam akinius ir kiekvienam gerai priimam.

S. M. MESIROFF, Ekspertas Optikas.

Jei jus sergate ir reikalaujate patarimo arba vaistų, ateiokit pas mane. Aš buvau ap-
teikiorius Rusioj virš 10 metų. Amerikoj 15 metų. Aš duodu patarimus DYKAL. Galia padaryti bile kokius rusiškus vaistus. Aš rekomenduojū tik GERUS daktarus. Aš esu draugas žmonių.

S. M. Mesiroff, 3149 S. Morgan St., Chicago, Ill.

Dr. D. J. BAGOCIUS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 10900 So. Michigan Ave.
Rezidencija 10731 S. Michigan Ave., Roseland, Ill.
Telefonas tas pats rezidencijai ir ofisui, Pullman 342
Valandos: 9 ryto iki 11 d.
2 po pietų iki 4
6 iki 9 vakare.

VIS DAR STATOSI.

Kontraktorių asociacija neketina atšaukt lokautą.

Kontraktorių asociacija ant žut-but pasiryžusi išardyt netik statytojų unijas. Ji vis dar skelbia biaty neatsauksianti lokautą. Girdi, kuogrieščiai ji (asociacija) pasistatysianti, tuo greičiau darbininkai susiprasia, jogei jų reikalavimai yra neįsipildomi ir tt. Tuo tarpu darbininkai gali elgtis kaip tinkami. Jei gauna darbo kitur, tegul cina.

Bet darbininkai, ypač daildės, taip darą jau senai: iki šiol didesnė pusė daildžių jau gavė Sunų draugystės svetainę.

— A. Liutkus.

ATYDAI!

Egzaminavimas Dykai.

Ar Jus nervuotas, ar galvą skauda, ar akis silpnos? Ar jums skauda akis. Ar galite skaityti, ar įvertiate adatą be įtempimo nervų? Jeigu taip, tai ateiokit pas Klein Bros. ir leiskite mūsų akių specialistui peržiūrėti jus akis. Visas darbas gvarantuojamas, ir didžiausia atyda atkreipama į jūsų vaikus.

Kačnos prieinamos.

KLEIN BROS.
Halsted & 20 Streets
Dr. J. Groupe
Optometristas

Už \$50.00 arba LAISVES BONDAS

nupirkti labai gražų \$200.00 vertės Phonografą, pasilikusį sankrovą, je, šita masina beveik nauja, prie jos randasi rinkinys 24 rekordų ir delmantinė adata veltul Mes taipgi turime keletą augštos klesos phonografų, kuriuos mes parduosime už bilę pasulytą kainą už tai kad mes turime pratuštinti vietą.

Mes taipgi turime \$650 player piano, gvarantuotą 10 metų ir vartotą tik 8 savaites, kurį mes parduosime už \$325.

JEI GYVENATE UZMIESTYJ, MES PRIŠIUSIME C. O. D. LEIDŽIAME APŽIURETI. Si yra stebėtina prog. Atleikite arba raskite tuojais, PRISIUNCIAME UZ DYKA.

WESTERN FURNITURE STORAGE
2810 W. Harrison St. Chicago, Ill.
Atdara nuo 9 ryto iki 9 val. Nedėliomis nuo 10 iki 4

Milda Teatras

VODEVILIUS IR PAVEIKSLAI

Vodevilius Permaina.

Panėdėlyj, Keitverge ir Subatoj Firmas Floras 15c. Balconas 10c. Prie šių kainų priskaitoma 1c ir 2c kariškos mokesčiai 4 DIDELI AKTAL KASDIEN HALSTED ir 32-ra GATVĖS

Telephone Boulevard 2160

Dr. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VALANDOS: 9-12 ryto
2-9 vakaro

3303 S. Morgan St., Chicago, Ill

Telephone Yards 5834

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 is ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.

3325 So. Halsted St., Chicago.

Vyriškų Drapanų Bargenai

Teisingas apsiėjimas. Gvarantuotas užganėdinimas. Vyru ir vaikūnų neatsiūkkti, padaryti ant užsakymo siutai ir overkautai, veltaišios stailės ir konservatyvi modeliai, \$20.00 iki \$45.00.

Vyru ir vaikūnų gatavai padaryti siutai ir overkauti \$15.00 iki \$28.00. Vyru kelnes \$3.00 ir aukščiau. Vaikų siutai \$5.00 ir aukščiau. Pirkite sau overkutus dabar pakol prieš ateinančią žiemą nepakol kainos.

Mes užlaikome taipgi pilną sandėlį nezymiai vartotų siutų ir overkutu \$8.50 ir aukščiau.

Full dress, tuxedo, frock siutai, ir tt. \$10.00 ir aukščiau.

Atdara kas vakaras iki 9 val. vak. Nedėliomis iki 6 val. vak. Subatomis visą dieną iki 10 val. vak.

S. GORDON,
1415 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Isteigta 1902

Saugokitė Savo Akis

Teisingai pritaikytais akiniais, kuomet jus kenčiate galvos skaudėjimą, kuomet raštas susibėga i kruvą, kuomet siuvate arba skalote. Kuomet jus esate trumparegis arba toll regis, padarykite su manimi pirmiau negu eisieite kur nors kitur. Mano 26 metų patyrimas šiame užsiėmime suteiks jums geriausias pasekmes. Gydymas visų akių, ausų, nosies ir gerkles ligų. Po priežiūra Dr. P. A. Graves specialisto. Utarninkas ir pėnyčioms nuo 2 iki 5 po pietų.

JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago. Kampas 18-tos gatvės.
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos Tėmykite mano parškos. Valandos nuo 9-tos vak. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 9 val. ryto iki 12 valandai diena.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akių Egzaminuotoj Dykai

Gyvenimas yra tuščias, kada pra nyksta regėjimas. Tėmykite mano parškos. Valandos nuo 9-tos vak. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlioje nuo 9 val. ryto iki 12 valandai diena.

Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

DR. M. HERZMAN
IŠ RUSIJOS

Gerai lietuviškas žinomas per 16 metų kaip patyres gydytojas, chirurgas ir akušieris.

Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektrus prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St. netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir 8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street VALANDOS: 8-9 ryto, tiktai.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoją 27 metai

Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st.
Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:
Moteriškų ir Vyriškų. Taipgi Chroniškų Ligy. OFISO VALANDOS:
Nuo 9-10 ryto, nuo 12-2 po pietų ir nuo 6-8 vakare. Nedėliomis nuo 9-2 po piet.

Telephone Yards 687

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan st. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

Rez. 933 S. Ashland Blvd. Chicago
Telephone Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH

RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Specialistas Moteriškų, Vyriškų. Vaikų ir visų chroniškų ligų

Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Drovers 9693
Valandos: 10-11 ryto; 2-3 po piet 7-8 vak. Nedėliomis 10-12 diena.

Dr. M. T. Strikolis

LIETUVIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.

1757 W. 47 St., Chicago, Ill.
Ofiso Tel. Boulevard 160
Rez. Tel. Seeley 420

Tel. Yards 3654. AKUSERKA

Mrs. A. Michniewicz

Baigusi Akuserijos kolegiją; ilgal praktikuojusi Penhsylvanijos hospitalėse ir Paskem-
ing g a i patarnauja prie gimdymo. Dueduoda visokio-
se ligose moterims ir merginoms.

3113 So. Halsted Str. (Ant antry lubų)
Chicago, Ill.
Nuo 6 iki 9 ryte ir 7 iki vėlai vak

RUFFLES

Žmogus kasosi galvą, kad palteltgint miežėjimą. Kasmasi pasidaro papročiu, ir tuomet žmogus kasosi nejučiomis. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moteris kenčia miežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia bereikalingai, nes tą miežėjimą galima lengvai pašalinti. Nebus įvykstantių nuo pleiskanų, daugiau miežėjimo, kasmosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstantių nuo pleiskanų.

panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilygimas galvos apsaugos ją nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudyne galvos oda ir plaukams. Ji nesugadina nei jautriausios odos. Jūs negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskaną.

Jūs aptiekininkas parduos jums už 65c. bonkute. Mes taipgi galime atsiųsti jums tiesiog, jei gausime nuo jūsų 75 centus pašto markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

Aš esmi specialitas visų ligų
Akių, Ausų, Nosies, Gerklių ir Plaučių
Aklumas, Kurtumas, Kataras ir Džiova

Gali būt prasalinta ir daugelyje testikimų išgydyti, jeigu gydys teisingai. Aš per daug metų gydyčiau pasekmingai šias ligas. Mano užrašas išgydytų ligonių yra aiškus prirodymas mano gabumo.

Aš atitaisau kreivas akis be skausmo vienu gydymu.

Pritakau akinius teisingai. Pasitarimas nemokamas.

W. M. LAWHON, M. D.

35 So. Dearborn St. (Kampas Monroe). Kambarys 307.
VALANDOS 9 iki 8
Nedėliomis 10 iki 1.

Chicago

SERGANTI ŽMONES

Užsienėjusios ligos gydymas be Operacijos. Serum del privatiskų ligų. Francuiziskų daktarų gydymas del Kraujo ligų.

Dr. J. Van Paing

2221 So. Kedzie Avenue
Val. 1-3; 7-9 po pietų

AS, ADOMAS A. KARALAUSKAS, SEKANČIAI BASAU.

Aš labai sirgau per 3 metus, nusilbnėjus pilvelis buvo. Dispepsija, nevirinimas pilvelio, nusilbnėjimas. Kraujo, inkstų, Nervų ir abelnas spēku nustojimas viso kūno, ir buvau nustojes vilties, kad begyvensiu. Visur įieškojau sau pagelbos, nesigalėjau visoje Amerikoje ir už rubėžių, bet niekur negavau savo sveikatai pagelbos.

Bet kada pareikalavau Salutaras vaistų, Bitteria, Kraujo valyto-
lio. Nervatona, Inkstų ir Reumatizmo gydytoles, tai po suvartojimui
minėtos gyduolės pradėjo mano pilvas atsigaui, stiprėti, gerai dirbt.
Kraujas išsivalė. Nervai žmė stipriai dirbt. Inkstai atsigaui. Reu-
matizmas pranyko, diegliai nebebedu po krutine. Vidurių rėžimas
išnyko po užmūsimui visų ligų. Bėgu 3 mėnesių išgerdavau kas sa-
vaistą po butelį Salutaras, Bitteria, ir po 3 mėn. savo paveiksle pa-
mačiau toki skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Dabar jaučiuos
smagiai ir esu linksmas ir 1000 skyių dėkuoju Salutaras mylistų ge-
radėlietel ir liūči visiem savo draugam ir pažistamiem su tokiu
stiprikimais patariu nuodėdai kreipties prie Salutaras:

SALUTARAS
CHEMICAL INSTITUTION J. Baltrenas, Prof.
1707 So. Halsted St., Telephone Canal 6417. Chicago, Ill.

(Tas nuo 3-čio pusl.)
darbų už Chicago ribų. Ir dirbsią ten to, kol susiprasi patis kontraktorai — atsauksia lo-kautą ir išpildys darbininkų reikalavimus.

REIKALAUJA INDZIONKSE-NO PRIEŠ CIGARŲ PARD-VEJUS.

Atsisako išpildyti darbininkų reikalavimus.

United Cigar Stores korporacija vakar pareikalavo teisėjo Tarrisono, idant jis išduotų jai indzionkšną prieš streikuojančius josios darbininkus, cigarų pardavėjus, kurie andais metė darbą.

Korporacija griežtai atsisako tarties su streikininkais, ir jų vieton verbuojasi streiklaužių.

PAVOJINGAS "JOY RIDE'AS"

Policija išgelbėjo du vaiku.

Alexander Prince, 2002 N. Racine gt., ir Elmer Deitrich, 1433 W. 16 gt., užvakar užsima-nė pasivėžinti — Michigan eže-re. Ties penkiolikta gatve, pa-ežeryj, jie rado didelį rastą, pa-tarta — padaryta. Sėdo ant ras-to ir pasileido ant bangų. Tik vėlai, aštuntą valandą vakare, patruliuojantis policijos laivelis užtėmijo juodu apie trejetą mylių nuo pakraščio. Jų rastas nešė juos į nežinomą prieplau-ką — vis tolin ir tolin nuo pa-kraščio. Abudu jo (rasto) pasa-žieriai buvo mirtinai nusikama-vę.

BANDĖ NUSIZUDYTI.

Savo name, 1622 Augusta ga-tvė, užvakar bandė nusižudyti tulas Stanley Malinowskys. Kul-ka tečiaus padarė nepavojingą žaizdą galvoje ir Malinowski, manoma, pasveikis. Saužudis atsisakęs pasiaiškinti.

REIKALAUJA INDZIONKSE-NO PRIEŠ TELEFONŲ KOM-PANIJĄ.

Tulas Myer J. Stein kreipėsi į teismą reikalaujamas laikino indzionkšeno prieš Chicago tele-fonų kompaniją, kitais žodžiais prieš bandymą iškollektuoti iš telefono naudotojų pinigų. Ji-sai sako, kad esamoji (naujoji) kainų skalė yra nelegali. Jos reikalavo ir ją nustatė patis te-lefono linijų savininkai.

TARP DVIEJŲ SIENŲ.

Kindzie gatvės ugnagesių de-partamente užvakar gauta sku-bus pakvietimas vykti prie na-mo 1602 Kindzie gatvės. Sudoro-

jė visas reikiamas "tulšis" ug-nagesiai nuvyko vieton. Gaisro tečiaus ten nebuvo, o tik ketu-rių metų amžiaus vaikėzas, Sa-muel Ginsberg, kuris, bemėty-damas "bolę", buvo patekęs tarp dviejų sienų ir nieku būdu ne-bepajiegė išeiti.

Ugnagesiai turėjo išgriauti da-lį mūro, idant išimt besikamuo-jantį vaiką.

APDEGE KUDIKIS.

Edith Nabak, dviejų metų amžiaus mergaitė, andais labai pavojingai apdegė kaisdama degtukais, kurių jai buvo davu-si josios motina. Mergaitė tuoj nugabenta į ligoninę. Visos dak-tarų pastangos išgelbėti josios gyvastį nuėjo niekais: vakar mergaitė pasimirė.

SUDEGĖ DIDELIS ANGLIŲ SANDELIS.

Pracitą nedėdienį sudėgė di-delis anglų sandelis prie Haw-thorne ir Hobbie gatvių. Sandė-lis priklausio Chicago gaso kom-panijai. Nuostolių pridaryta a-pie už trisdešimt tukstančių do-lerių.

Gaisrą padarė žiežirbos, nu-puolė iš laivų traukiamojo lai-velio, Racine'o kamino.

RADO NUZUDYTĄ SARGĄ.

Pasikėsino priežastis nežino-

ma.

Prie 31 gatvės, ant kanalo kranto, vakar įsta nužudytą Great Lakes Dredge ant Dock kompanijos sargą, Edward Grei-cheną. Sargą lavonas rasta jo paties budelėje, apmestas sku-durais ir popierėmis. Užmuštojo galva bauriai perskelta senu kir-viu, kuris buvo paslėptas kartu su lavonu.

Kokio tikslu jisai tapo nužud-tytas, nė kompanija nė policija negali sau išsiaiškinti. Pleši-mo tikslu piktadarys negalėjo ant jo ištisinties, kadangi ten nieko nebuvę kas vogti. Veikiau-sia, kad tai buvęs darbas kokio nors asmeniško Greicheno prie-šo.

PASIKESINTOJAS AR PABLU-DELIS.

Nedėlios naktį policija areš-tavo tulą Ben Allisoną, negra, kuris užpuolęs einančią Chicago Ave. moterį, M. Wagner. Mo-teris vedusis mažą dukrelę. Al-lison pastojęs joms kelią ir pa-liepęs eiti su juo. Moters riksmą išgirdo policistas ir po trumpos kovos areštavo Allisoną. Mano-ma, kad jis — nesveikaprotis.

ŽADA PASAUKT MILICIJĄ.

Užpildinėjamai ant negrų nesilauja.

Kadangi baltveidžiai prie kiek-vienos progos pradėjo kėsintis ant negrų, policijos viršininkas Garrity vakar vakare viešai ap-reiškė, kad jeigu baltveidžiai nepasiliaus ir policija nepajieg-sianti padaryti reikiamos tvar-kos, miesto valdžia pareikalaus-sianti milicijos.

Baltveidžių atsinešimas link negrų priima rustų pobūdį: ne-grai pradeda užpildinėti vi-sur — net gatvekariuose ir dar-bovietėse.

Majoras Thompson žada pas-kirti specialę komisiją ištirti ri-aišų priežastį, kad paskui as-triai nubaudys jų kaltininkus.

GATVEKARIŲ DARBININKŲ STREIKAS PASALINTA.

Darbininkams padidinta algos ir pripažinta aštuonių valandų darbo diena.

Gatvekarių darbininkų strei-ko nebus. Kaip buvo tikėtasi, abi pusi padarė tulų nusileidimų ir galų gale susitaikė.

Pranešama, kad gatvekarių ir elevatorių darbininkams tapo padidinta algos, po 65 centus į valandą, ir pripažinta aštuonių valandų darbo diena. Beto, už viršaiškį busių mokama pusant-ro mokiesties.

Sutaikymui darbininkų ir samdytojų, sako, daug prisidėjo Illinois gubernatorius Lowden.

Visos susitaikymo smulkme-nos busių paskelbtos šiandien.

Kokios bus važinėjos kain-os, tuo tarpu tikrai nežinoma. Vaikšto gandai, kad gatvekarių kompanija įsiantį po septy-nis centus nuo pasazieriaus ir po vieną centą už "transferį". Elevatorių gi kompanijai busių leista imti po aštuonis centus ir vieng už transferį.

Pranešimai

"NAUJIENŲ" SKAITYTOJAMS.

Visi "Naujienu" skaitytojai gyvenantys tarp 51 ir 63 Vincennes ir State gatvių, ir norintys, kad "Naujienu" jiems pristatytų į namus iš-šnešiotąjį atneštų, atsiųskite į "Naujienu" ofisą—laišku arba ypa-tiškai.

Cirkuliacijos užžiūrėtojas.

Roseland. — L.M.P.S. 67 kp. glo-bojamos vaikų draugijės "Atletics Ziedas" išvažiavimas apžiūrėti Lin-coln Park žvėryną įvyks ketverge, liepos 31 d. Susirinkimo vieta — prie muzėjaus, arti Clark ir Center gatvių, Lincoln Parke, 10 val. ryte. — Valdyba.

Brighton Park. — Susirinkimas Keistūčio klišio Dramos skryliaus, įvyks seredoj, 30 liepos, 7:30 val. vakare Liberty svetainėje, 3925 So. Kedzie Ave. Visi dramiečiai ir dra-mietės, malonėkie susirinkti laiku, nes yra daug svarbių reikalų.

— Joe. Misiaveis.

Cicero. — L.S.S. 138 kp. susirinki-mas įvyks seredoj, liepos 30, 8 v. vakare, J. Neffo svetainėje, 1500 So. 49 Ave. kampa 15 gat. Draugai, atsilankykite paskirti laiku, nes yra neatlendami reikalai apsparsytum.

Kviečia org. P. D.

Lietuvių Vėliava Amerikoje No. 1 šiuo praneša gerb. vakarų rengė-jams, jogei ji yra paėmusi CSPS. svetainę vakarui, kuris įvyks lap-kričio 10 d. 8 m. Gerb. draugijos prašomos įsidėmėti.

— P. Karneckas.

Lietuvių Laisvamanių Federaci-jos 3-čios kuopos metinis susirinki-mas įvyks Seredoje, liepos 30 7:30 val. vakaro, Malinausko svetainėje. 1843 So. Halsted St. Visi nariai malonės pributi, nes yra daug svar-bių reikalų apsparsytum, taigi at-simkit Federacijos išleista knyga: Barbara Ubyrka. — Valdyba.

Birutės generališka dainų repeti-cija įvyks seredos vakare, liepos 30 d., 8 v. vakare Marks White Square svetainėje. Nariai malonėkie pri-buti laiku. — Valdyba.

L.S.S. 4 kp. Mišrus Choro reneti-cijos bus šiandien, 29 d. liepos, Mark White Square svetainėje, kaip 7:30 v. v. Dainininkai ir daininės malon-ėsit susirinkti pažymėtu laiku. — Org. A. Cheplinskienė.

Mooney Defense League rengia didelį viešą susirinkimą pasmerk-tojo darbininkų vado, Tamo Moo-ney, paliusavimo reikalui. Susirinki-mas įvyks nedėlioj, rugp. 3, kaip 2 val. po p. didžiulį West Side Auditorium salėi, prie Taylor ir Racine gatvių. Bus kelias įjymų kalbėtojų įvairioms kalbomis. Įžan-ga nemokama.

L.M.P.S. 29 kp. rengia pikniką ne-dėlioj 24 rugpjūčio Šabo darže, Lyons, Ill. Meldžiū kitu progresy-vių draugijų tą dieną nerengti jo-kių piknikų. — Komitetas.

ASMENU JIESKOJIMAI

Pajieskau brolio Povilo Aliuko, seniau gyveno Penno Ave., Pitts-burgh, Pa. Meldžiū atsiųskite ar kas žinote pranešti.

Nikodemus Aliukas, Benton, Ill.

Box 469.

Pajieskau savo brolio Jono Yur-kaus, pacina iš Kaino gub., Rasei-nių pav., Bakudžio kaimo. Kiek lai-ko atgal gyveno Chicago, Ill. Turia del tavis svarbi reikala pranešti. Meldžiū atsiųskite po šiuo adresu:

Frank Yurkas, Scranton, Pa.

144 W. Market St., Scranton, Pa.

Pajieskau savo moteries Juzepa Serutines, kuri prasišalino nuo ma-nes 23 d. liepos 1919 su kitu vyru, su savim pasidėmė 4 metų vaiką Jo-ną. Ji yra 31 metų amžiaus, 5 pėdų 8 col. augščio, šviesiai plaukais biskį rauputą, veidas jos sanke-leivis yra 6 pėdų augščio, 33 meti amžiaus, tamsiais plaukais didelė nosi. Manau kad randasi apie Pitts-burgh, Pa. Kas pirmas man praneš-tam duosiu \$10.00, o jeigu pati atsi-šauks, viską dovanosiu.

Antanas Seputis, Chicago, Ill.

929 W. 33rd St.

AS Ona Beniusaitė po vyrą Bro-liogienė pajieskau savo tikro brolio Alex. Beniusio. Meldžiū atsiųskite ar kas žinote pranešti.

A. Beniusaitė, Chicago, Ill.

3325 So. Halsted St.

Pranešu broliui ir seseriai, kurie gyveno mieste Chicago, kad jųs brolis Jonas Rinderis persikyrė su šiuo pasauliu 9 d. liepos 1919 m. kuris patėjo iš Dargaičių kaimo, Gaurės parapijos, Ervilio v., Ra-seinių pav., Kaino gub.

Meldžiū atsiųskite ar broliui ar seseriai žemiau parduotu antrašu, jo dar yra like mainose pėdė ir drabu-žiai, ką jus norite daryti su jo tur-tais, kartais patys nepatėmsytis, tai draugai, kurie žinote juos duotumė-te žinoti apie tai. Rašdami rašy-kite šiuo antrašu:

John Rinderis, Ambridge, Pa.

P. O. Box 245.

JIESKO PARTNERIŲ

REIKALINGA vyro kaip po pusin-ko į gerai apsimokama dirbtuvę.

Mes patys vedame dirbtuvę kooperatyvišku būdu. Mes išmo-kysimus jus gero amato ir mokėsi-me gerą mokėjimą laike mokiniams. Duk pats gaudomum ir dirbt pats del sava. Jei jus turite \$500 ir no-rite dirbti ateikite ir pamatykite Mr. Sidlauskas nuo 5:30 iki 8 val. vak. tiesiai į dirbtuvę 4156 Irving Park Blvd. 3-čias aukštas.

John Rinderis, Ambridge, Pa.

P. O. Box 245.

REIKALINGA duonos kepėjas pirmos rankos ir antros rankos, tik tai prie duonos ir baltos duonos, ge-ras mokiestis ir darbas ant visados. Prasom atsiųskite kuogrečiausiai, J. Wiczus, Chicago.

1043 West 13 St., Chicago.

REIKALINGA moterų ir merginų, 16 metų prie lengvaus dirbtuvės darbo gero mokiestis.

Rathborne Hair & Ridgway Co., 2279 So. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGA duonos kepėjas pirmos rankos ir antros rankos, tik tai prie duonos ir baltos duonos, ge-ras mokiestis ir darbas ant visados. Prasom atsiųskite kuogrečiausiai, J. Wiczus, Chicago.

1043 West 13 St., Chicago.

REIKALINGA moterų lopymui maišų, \$1.75 už 100. Atsiųskite į 1105 W. 14th St., Chicago.

REIKALINGAS duonos kepėjas pirmos rankos ir antros rankos, tik tai prie duonos ir baltos duonos, ge-ras mokiestis ir darbas ant visados. Prasom atsiųskite kuogrečiausiai, J. Wiczus, Chicago.

1043 West 13 St., Chicago.

REIKALINGA vyro kaip po pusin-ko į gerai apsimokama dirbtuvę.

Mes patys vedame dirbtuvę kooperatyvišku būdu. Mes išmo-kysimus jus gero amato ir mokėsi-me gerą mokėjimą laike mokiniams. Duk pats gaudomum ir dirbt pats del sava. Jei jus turite \$500 ir no-rite dirbti ateikite ir pamatykite Mr. Sidlauskas nuo 5:30 iki 8 val. vak. tiesiai į dirbtuvę 4156 Irving Park Blvd. 3-čias aukštas.

John Rinderis, Ambridge, Pa.

P. O. Box 245.

JIESKO KAMBARIŲ

Pajieskau kambario ant Bridge-porto prie ne didelės šeimos ir kad vakariene namie taisytu. Pra-sau pranešti laišku.

K. W., Chicago.

11 E. Jackson Blvd., Chicago.

Pajiesko vaikiną kambario su valgiu arba be valgiu West Side ar-ba ant 18tos kas turite, malonėkie pranešti laišku.

P. M., Chicago.

1739 So. Halsted St., Chicago.

SIULYMAI KAMBARIŲ

ANT RANDOS kambarys del 2 vai-kių, elektros žviesa, maudynė, te-lefonas, geriausias del automobilis. Atsiųskite tuojau.

P. P., Chicago.

3147 So. Union Ave., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ

REIKALAUJAME AGENTŲ.

Reikalingi agentai platinti "Nau-jienas" sekamosse kolonijose, Chi-cago Heights, Rockford, Summit, Aurora, Elgin, Moline ir Kewanee, Ill., Racine, Wis. ir Gary, Ind.

Norinti platesnių informacijų, at-siųskite į "Naujienu" ofisą.

P. Čerėška, Cirkuliacijos užžiūrėtojas.

REIKALINGI AGENTAI LIETUVIŲ BENDROVĖ REIKA-LAUJA KELETA AGENTŲ, KURIE GALETŲ PAGELBėti PARDAVOTI FARMAS IR LOTUS, ISLYGOS LA-BAI GEROS, KLAUSKITE PLATES-NIŲ PAAISKINIMŲ PAS: LIBERTY LAND AND INVESTMENT CO.

3301 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Reikalunga 25 merginų i dirbtu-ve, 14 dol. i nedėlioj laike mokini-mosi. Darbas nuo šitukių \$16-\$20 ant nedėlios. Atsiųskite American Insulated Wire & Cable Co 954 W. 21st St. Chicago, Ill.

REIKALINGAS kukorius arba ku-korka, restuarante, darbas ant vi-sados, mokiestis gera. Atsiųskite greitai.

M. Malinauskas, 3212 So. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALINGA moterų i kauty ša-pą rankomis siuti guzikams skytu-tes del kauty.

I kelnių šapą kišenių dirbėjų prie kelnių.

I veščių šapą operuotojų prie vi-sokio darbo prie veščių. Taipgi merginų mokyties. Geistina mer-ginų turėjusių patyrimą prie su-kiu dirbimo arba skrybelių. Atei-kite pasirngusios i darbą. Pasto-vus darbas.

The Royal Tailors, Chicago, Ill.

731 So. Wells St., Chicago, Ill.

REIKIA DARBININKŲ

REIKALAUJAME ANGLIAKASIŲ IR KROVEJŲ

Geri namai, su geru vandeniu ir elektros šviesomis, pigi randa, di-deli daržai, gera ganykla dykai. Ga-lima ganyti karves, kiaules, ir viš-tas. Pavienius vyras geras na-mas ir žuolai.

Mūsų kasyklas dirba kasdien. Mes turime abi kasyklas paviršiu ir gilial, su 3½ iki 5 pėdų angli-mis.

Mes nemokame už kelione. Mes turime viską užlaikymui gerų žmo-nių. Geros darbo ir pragyvenimo sąlygos, ir nenorime tokios klesos žmonių kuri norėtų apmokėti kello-ne.

Del platesnių žinių ateikite arba rašykite:

NEW RIVER COMPANY, MACDONALD, W. VA.

Reikalinga 10 aperiterių ant mo-teriskų kotų ir siutų, unijos shapa. Gera mokiestis darbas ant visados. Pamate apgarsinimą ateikite pas-tengę dirbti. Atsiųskite A. Bačianus, 1444 W. Ohio St. 1 lubos Chicago.

REIKIA — 20 patyrisių moterų tvarkyti skudurus, nuolatinis dar-bas 222 į savaitę.

P. Goldman, 1017 S. Fairfield Ave., 1 bl. North of 12 St. Tel. Seeley 282

Pajieskau barbero, vyriško arba moteriško, gera mokiestis, darbas pastovus. Atsiųskite K. B. B. 2118 — 137 St., Indiana Harbor, Ind.

REIKIA moterų ir merginų, 16 metų prie lengvaus dirbtuvės darbo gero mokiestis.

Rathborne Hair & Ridgway Co., 2279 So. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKIA moterų ir merginų, 16 metų prie lengvaus dirbtuvės darbo gero mokiestis.

Rathborne Hair & Ridgway Co., 2279 So. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGAS duonos kepėjas pirmos rankos ir antros rankos, tik tai prie duonos ir baltos duonos, ge-ras mokiestis ir darbas ant visados. Prasom atsiųskite kuogrečiausiai, J. Wiczus, Chicago.

1043 West 13 St., Chicago.

REIKALINGA moterų lopymui maišų, \$1.75 už 100. Atsiųskite į 1105 W. 14th St., Chicago.

REIKALINGAS duonos kepėjas pirmos rankos ir antros rankos, tik tai prie duonos ir baltos duonos, ge-ras mokiestis ir darbas ant visados. Prasom atsiųskite kuogrečiausiai, J. Wiczus, Chicago.

1043 West 13 St., Chicago.

REIKALINGA moterų ir merginų, 16 metų prie lengvaus dirbtuvės darbo gero mokiestis.

Rathborne Hair & Ridgway Co., 2279 So. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGAS duonos kepėjas pirmos rankos ir antros rankos, tik tai prie duonos ir baltos duonos, ge-ras mokiestis ir darbas ant visados. Prasom atsiųskite kuogrečiausiai, J. Wiczus, Chicago.

1043 West 13 St., Chicago.

REIKALINGA moterų lopymui maišų, \$1.75 už 100. Atsiųskite į 1105 W. 14th St., Chicago.

REIKALINGAS duonos kepėjas pirmos rankos ir antros rankos, tik tai prie duonos ir baltos duonos, ge-ras mokiestis ir darbas ant visados. Prasom atsiųskite kuogrečiausiai, J. Wiczus, Chicago.

1043 West 13 St., Chicago.

REIKALINGA moterų ir merginų, 16 metų prie lengvaus dirbtuvės darbo gero mokiestis.

Rathborne Hair & Ridgway Co., 2279 So. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGAS duonos kepėjas pirmos rankos ir antros rankos, tik tai prie duonos ir baltos duonos, ge-ras mokiestis ir darbas ant visados. Prasom atsiųskite kuogrečiausiai, J. Wiczus, Chicago.

1043 West 13 St., Chicago.

REIKALINGA moterų lopymui maišų, \$1.75 už 100. Atsiųskite į 1105 W. 14th St., Chicago.

REIKALINGAS duonos kepėjas pirmos rankos ir antros rankos, tik tai prie duonos ir baltos duonos, ge-ras mokiestis ir darbas ant visados. Prasom atsiųskite kuogrečiausiai, J. Wiczus, Chicago.

1043 West 13 St., Chicago.

REIKALINGA moterų ir merginų, 16 metų prie lengvaus dirbtuvės darbo gero mokiestis.

Rathborne Hair & Ridgway Co., 2279 So. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGAS duonos kepėjas pirmos rankos ir antros rankos, tik tai prie duonos ir baltos duonos, ge-ras mokiestis ir darbas ant visados. Prasom atsiųskite kuogrečiausiai, J. Wiczus, Chicago.

1043 West 13 St., Chicago.

REIKALINGA moterų lopymui maišų, \$1.75 už 100. Atsiųskite į 1105 W. 14th St., Chicago.

REIKALINGAS duonos kepėjas pirmos rankos ir antros rankos, tik tai prie duonos ir baltos duonos, ge-ras mokiestis ir darbas ant visados. Prasom atsiųskite kuogrečiausiai, J. Wiczus, Chicago.

1043 West 13 St., Chicago.

REIKALINGA moterų ir merginų, 16 metų prie lengvaus dirbtuvės darbo gero mokiestis.

Rathborne Hair & Ridgway Co., 2279 So. Union Ave., Chicago, Ill.

REIKALINGAS duonos kepėjas pirmos rankos ir antros rankos, tik tai prie